+Voor ons ligt de programmabegroting 2025-2028. Deze begroting vormt het beleidsmatige en financiële kader voor de komende jaren. U schrijft in uw bestuurlijke boodschap dat door afnamen van het gemeentefonds vanaf 2026 er een tekort resteert. Het is daarom noodzakelijk om in de komende jaren een behoedzaam financieel beleid te voeren. Dat betekent ook dat we zonder ingrepen de meerjarenbegroting vanaf 2026 een negatief beeld laat zien van ongeveer twee en een half miljoen. Dit tekort ontstaat door een korting op de algemene uitkering en is ook een gevolg van prijsstijgingen.

Als u kijkt naar de schuldenlast van deze gemeente door de uitgaven van vele projecten dan hebben wij daar zorgen over. Want deze schuldenlast stijgt ieder jaar maar door. Veel werk wordt over een periode van 40 jaar afgeschreven, maar deze kosten komen ieder jaar terug. Per project wordt de schuldenlast groter en hoger. Wij zijn benieuwd wanneer dit college (of het zal het volgende nieuwe college zijn) om deze schuldenlast af te bouwen en wat zij daarvoor gaan doen.

Ons advies is om te temporiseren. Eigenlijk om twee redenen: zo vliegt het geld niet in sneltreinvaart over de balk. En ook het personeel. Als we zien dat bij een groenbeleidsplan veel mensen buiten de deur worden gezocht, vragen wij ons af of onze ambities niet te hoog zijn. Ook op andere sectoren piept en kraakt het bij de gemeente op het gebied van personeel. Kijk naar wat je aankan en niet wat je ambieert.

Wat het college nu voorstelt is om de afvalstoffenheffing fors met bijna 10 procent te laten stijgen. De kosten zijn hoger dan de opbrengsten. In het coalitie akkoord staat dat u de lokale lasten ten hoogste trendmatig wil verhogen. In hoeverre is zo’n afspraak die u dan in dit programma maakt dan nog geloofwaardig?

We weten nog steeds niet wat de invloed van het toerisme is. 14.000 eigen inwoners, maar ruim 4 miljoen toeristische overnachtingen. Ook zij hebben een enorm effect op onze afvalstroom, maar daar moet de Texelaar nu voor opdraaien. En dat het afvalbrengstation. Daar kunnen Texelaars per dag tot 250 kilo grof vuil gratis aanleveren. Werk daar met een pasjessysteem. Dus iemand die het hele jaar iedere dag 240 kilo aanlevert hoeft niets te betalen. Maar een inwoner die een keer 300 kilo aanlevert moet wel betalen. De vervuiler moet betalen en u moet die kosten niet verdelen over alle eilanders.

Ondernemers, winkeliers die geen afvalcontainer hebben, nemen het vuil mee naar huis en doen dat in hun eigen container. Mensen die een bed een breakfast hebben voor gasten, hun vuil gaat in de prive container. Ondernemers op een standplaats en dan niet alle, maar ze proppen al hun vuil in de gemeentelijke container. Maar de Texelaars zelf kunnen voor de kosten opdraaien. Dat vinden wij onrechtvaardig.

In de commissie hebben wij het al even aangestipt: Het Visserij Ontwikkelplan. Wij vragen ons daadwerkelijk af wat voor meerwaarde dit heeft voor de visserij. Er zijn betrokken mensen genoeg uit de ondernemerswereld in Oudeschild die mooie en ook goede plannen hebben, Zij worden tot dusver niet geraadpleegd. Wij zien daadwerkelijk geen enkele visser die geen bedrijf meer heeft betrokken bij deze viskweek in de

coöperatie. TOP heeft in de brief ook al aangegeven dat het voor hen onduidelijk is hoe een pilot met kweekvis de visserij kan versterken.

Dan de brug van Kogerstrand. Wij hebben begrepen dat de omgevingsdienst nog geen vergunning heeft afgegeven voor de dijk, want het is geen brug meer. Als die nu nog niet is afgegeven, dan wordt het dus een jaar later dat de brug sorry dijk eventueel wordt aangelegd. De huidige brug kost 5000 euro huur per week. Tel uit uw winst. Wij hadden destijds aangegeven om de oude brug meteen te vervangen. Dan was u veel goedkoper uitgeweest. Bovendien had u dan ook geen berekeningen voor stikstof en dergelijke hoeven aanleveren omdat het een vervangen is van een oude brug.

De VVD had er al vragen over gesteld. Het jeugdbudget wordt met een miljoen verhoogd omdat de kosten de afgelopen jaren hoger zijn dan begroot. Maar het aantal cliënten is stevig verminderd. Hoe valt dat met elkaar te rijmen? Wij zijn ook wel benieuwd naar dat antwoord.

Hebben we dan nog wel iets positiefs? Jazeker, we zijn natuurlijk blij dat er een start is gemaakt met de woningbouw in de buitendorpen. Na jaren van voorbereidingen gaat nu eindelijk de schop in de grond. Projecten waar de Texelaars blij van worden.